

Haberler > Yazarlar > Murat Yetkin > On adımda Gülen'in yükselişi ve düşüşü



Murat Yetkin

## On adımda Gülen'in yükselişi ve düşüşü

25 Eylül 2016



Yazdır Yazı Tipi

**Aslında bu on adımı tam olarak yükselişi olarak adlandırmak doğru değil.**

Çünkü on adım, Fethullah Gülen ve hareketinin AK Parti'nin 2002'de iktidara gelişinden sonraki seyrini kapsıyor.

Oysa Gülen ve Cematinin yükselişi çok daha önce, 1970'lerde başladı, devlet dairelerine girmesi ise 12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonraya rastladı.

Bugün 15 Temmuz kanlı askeri darbe girişimi nedeniyle tutuklu olan üst rütbeli polis, asker, yargı mensuplarına bakarsanız, ciddi bir kısmının polis, asker okullarına, hukuk fakültelerine Turgut Özal'ın

başbakanlığı döneminde, 1980'lerin ortalarında girdiğini görebilirsiniz. Okul giriş sınav sonuçlarının çalındığı haberleri de gazetelerde ilk o zaman görülmeye başlıyor.

Keza, Gülen cemaatinin eğitim, adalet, işçileri ve (kimse o tarafa bakmasa da) maliye, Merkez Bankası ve hazinedeki gruplaşmalarının da aynı dönemde başladığı görülebilir.

Özal'dan sonar Süleyman Demirel'den Tansu Çiller'e merkez-sağ başbakanlar, Necmettin Erbakan gibi İslamcı, hatta Bülent Ecevit gibi demokratik sol başbakanlar, kendi halinde barış mesajları veren bu mutasavvıfın çalışkan, itaatkar izleyicilerini tehdit olarak görmediler.

Dolayısıyla Gülen hareketinin devlet kademelerinde yükselişinin bütün sorumluluğunu Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan ve AK Parti iktidarına bağlamak haksızlık olur.

Ancak Gülencilerin zaten girmiş oldukları devlet kademelerinde kilit noktalara tırmanışları AK Parti'nin 2002'de tek başına hükümet oluşundan sonradır. Keza düşüşleri de bu dönemde oldu.

İşte 10 adımda Gülen ve hareketinin devlet içinde tırmanışı ve düşüşünün seyri:

1- Milli Güvenlik Kurulu (MGK) **25 Ağustos 2004**'de Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer başkanlığında yaptığı toplantıda AK Parti hükümetine devlet içindeki Fethullahçı yapılanmaya karşı önlem alma tavsiyesinde bulundu. CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun hatırlattığı gibi altında Başbakan Tayyip Erdoğan'ın da imzası vardı. Erdoğan ise o dönem Irak işgali Meclis'te reddolunduğu için ABD'nin dış baskısı ve 2002'de bir seçim zaferiyle iktidarı almasını hazmedemeyen yerleşik (asker-yargı-üniversite) düzeninin baskısı altındaydı. Hükümeti böylelikle en yakın destekçisi gördükleri Gülen'e karşı harekete geçmeye zorluyorlardı; bir tür küçük çaplı 28 Şubat hamlesi denebilirdi.

2- Erdoğan **1 Mayıs 2007**'de AK Parti yönetim toplantısında erken seçime gitme kararı aldı. Böylelikle 27 Nisan'da Dışişleri Bakanı Abdullah Gül'ün cumhurbaşkanı seçilmesine, eşinin başı kapalı gerekçesiyle bildiri yayınlayan Genelkurmay'a karşı hamlesini yapıyordu. Bu artık onun için varoluşsal bir soruna dönüşmüştü; muhafazakar ve İslamcı kesimden her türlü desteği alıp seçimi kazanmak zorundaydı. Daha sonra Ergenekon soruşturmalarına dönüşecek ilk polis operasyonları Haziran'da başladı. Erdoğan seçimi aldı, Gül de cumhurbaşkanı seçildi.

3- **2008** yılında bir değil, bir dizi önemli gelişme oldu AK Parti'de Gülen ile işbirliğinin iktidarları için

yaşamsal önem taşıdığı algısına yol açan. **14 Mart**'ta Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı AK Parti'nin laikliğe karşı faaliyetler nedeniyle kapatılması için Anayasa Mahkemesine (AYM) başvurdu. **21 Mayıs**'ta Gülen 1999'da gittiği ABD'de oturma izni sağlayan Yeşil Kartını aldı. **25 Temmuz**'da savcı Zekeriya Öz Ergenekon davasını açtı. Mahkeme **30 Temmuz**'da AK Parti'nin kapatılması talebini oy çokluğuyla reddetti. Cemaate göre, AK Parti bu sonucu büyük ölçüde yargı içindeki varlıklarına borçluydu.

4- Taraf gazetesi'nin **12 Haziran 2009** tarihli manşetinde Mehmet Baransu imzalı bir haber, AK Parti-Cemaat ilişkisinde bir başka dönüm noktası oldu. Manşet bir "AKP ve Cemaati bitirme planı"ndan söz ediyordu. Bu plana göre asker Cemaatin üzerine yıkıp onu "Fethullahçı Silahlı Terör Örgütü (FSTÖ)" olarak yaftalamak suretiyle darbe hazırlığı içindeydi (daha sonra kullanılacak FETÖ tanımına ne kadar benziyormuş, değil mi?). Ortaya çıkan görünüm, AK Parti ve Cemaatin kader birliği yapmasını gerektiriyordu adeta. Açılan soruşturma Ergenekon davasıyla birleştirildi, 2010 yılında yine Taraf'ta yayınlanan "Balyoz darbe planı" haberi bunu izledi. Gelişmeler dönemin Genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ'un tutuklanmasına ve ömür boyu hapis cezası almasına yol açacaktı. Ancak sonradan bitirme planına dayanak olan Albay Dursun Çiçek imzalı belgenin sahte olduğu Fethullahçı uzmanlar tarafından imal edildiği açıklandı. Başbuğ bugün suçlarından amlandı ve serbest, Çiçek de öyle ve CHP milletvekili.

5- Bir başka dönüm noktası **12 Eylül 2010** Anayasa Halk Oylaması oldu. Oylama öncesinde Cemaate yakın yayın organlarının açtığı "Yetmez ama evet" kampanyası ile şehirli liberal ve demokrat kesimin desteği alındı. Fethullah Gülen, "Gerekirse ölülerinizi mezardan kaldırıp sandığa götürün" gibi video mesajlarıyla tam destek verdi. Değişiklikler, başta yargı olmak üzere Cemaatin devlet dairelerindeki etkisini artırmasına zemin hazırladı. 15 Temmuz sonrası AK Parti bünyesinde 2010 halk oylamasının kendilerinden çok Cemaat'e yaradığı konuşuluyor.

6- **12 Haziran 2011** seçimlerinde Erdoğan Türk siyasetinde nadir görülen bir zaferle yüzde 50 oya ulaştı. Cemaat (halk oylaması ardından) bu sonuçta da kendi paylarının büyük olduğu, oy tabanlarının yüzde 15'ten az olmadığını öne sürerek AK Parti Meclis grubunda hak ettikleri temsiliyet – resmen açıklanmış olan- iki milletvekilinden çok daha fazla olması gerektiğini konuşmaya başladı. Bu süreçte Cemaat içinde (asker, polis, yargı, medya gruplarının ağırlıkta olduğu) "eylemci" ya da "silahlı" kanat ile, daha muhafazakar olan "eğitimciler" kanadının Gülen'in "En kötü hamle, erken hamledir" sözü etrafında tartışılmaya başladığı, bugün geriye bakıldığında anlaşılabilir.

7- AK Parti-Cemaat ilişkilerinde ilk ciddi kırılma noktası **7 Şubat 2012**'de MİT Müsteşarı Hakan Fidan ve bazı üst düzey yöneticilerin yasadışı PKK ile temasları nedeniyle ifadelerinin alınmak istemesiyle yaşandı. Bu temasların talimatı Başbakan Erdoğan tarafından verilmemi ve bir kez ay

istemesiyle yaşandı. Bu temasının talimatı Başbakan Erdoğan tarafından verilmişti, ve bir kaç ay sonra başlayıp, Türkiye’de 3 yıl kan dökülmemesini sağlayan diyalog süreci başlayacaktı. Daha iki ay kadar önce çalışma odasında iki dinleme cihazı bulunmuş olan Erdoğan böylece Gülecileri ilk defa açık tehdit olarak algılamaya başladı. MİT görevlilerine koruma yasası çıktı ve Cemaat’in ana para ve insan kaynakları arasında sayılan dersanelere kısıtlamalar getirilmeye başladı.

8- Erdoğan **14 Haziran 2012**’de Galatasaray Arena’da düzenlenen (o zamana dek hükümetten her türlü desteği almış olan) Türkçe Olimpiyatları’nın 10’uncusunun kapanış töreninde önemli bir konuşma yaptı. Gülen’e “Memleketine dön, hasret bitsin” çağrısıydı bu. Bu çağrı bir iyi niyet jesti görünümündeydi; çünkü son ana dek kimse ihtimal vermiyordu aradaki gerginlik nedeniyle Erdoğan’ın gideceğine. Ancak aslında örtülü bir tehdit, bir “son uyarı” idi bir uzlaşma noktası için. Geriye dönüp baktığımızda AK Parti ve Cemaat arasında daha önce patlamış olabilecek fırtınanın Haziran 2013 Gezi protestoları dalgası nedeniyle geciktiği yorumunu yapmak da mümkün.

9- MGK **30 Nisan 2014** toplantısıyla Fethullah Gülen Cemaatini ülke güvenliği için PKK kadar tehlikeli bir “terör örgütü” olarak gördüğünü ilan etti. Bu “Paralel Devlet Yapılanmasının” amacı seçilmiş hükümetini devirmek, ülke yönetimine el koymaktı. Bu kararda **17-25 Aralık 2013** yolsuzluk iddiası soruşturmaları, **1 ve 19 Ocak 2014**’te Hayat ve Gaziantep’te Suriye’ye askeri malzeme taşıyan MİT kamyonlarının engellenip aranması, **27 Mart**’ta Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu’nun makamındaki Suriye toplantısının gizlice dinlenip kayıtlarının yayınlanması etkili olmuştu. O arada 31 Mart yerel seçimleri yapılmış, Cemaatin çabalarının ne AK Parti adaylarının seçilememesini, ne muhalefet adaylarının seçilmesini sağladığı görülmüş ve oy tabanlarının hiç de gösterdikleri kadar güçlü olmadığı ortaya çıkmıştı. Erdoğan 10 Ağustos’ta zorluk çekmeden cumhurbaşkanı da seçildi.

10- **15 Temmuz 2016** gecesini başlayan kanlı askeri darbe girişimi, hükümet, meclis ve halkın karşı koyuşuyla yenilgiye uğratıldı. Darbe girişiminin arkasında yalnızca AK Parti’ye göre değil, CHP, MHP ve HDP’ye göre de Gülen Cemaati üyeleri vardı. Artık onlara verilen isim Fethullahçı Terör Örgütü (FETÖ) idi. Devlet dairelerinden FETÖ şüphesiyle çıkarılanların sayısı 100 bine yaklaşırken CHP, MHP ve HDP yeni darbe ihtimaline karşı hükümetin yanında olduklarını açıklarken darbe zanlısı Fethullahçıların yanında diğer muhalif kesimlerin de mağdur edilmesinden şikayetçiler. Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Başbakan Binali Yıldırım, ABD’nin Gülen’i yargılanmak üzere Türkiye’ye vermesini, en azından gözaltında tutmasını istiyorlar. Ve bu sorun şu anda Suriye savaşı devam ederken (PKK/PYD meselesiyle birlikte) Türkiye’nin NATO ortağı ABD ile arasındaki en önemli iki sorundan biri olmaya devam ediyor.

HER YERDE HÜRRIYET



## DİĞER KANALLAR

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

**Hürriyet**  
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş